

Η εικονογραφία μουσικών οργάνων στο Άγιον Όρος

/ [Πεμπτούσία](#)

Αίνοι (λεπτομέρεια)

Ησαΐας (7), 1744 μ.Χ.

Άγιον Όρος, Ιερά Μονή Κουτλουμουσίου, Νάρθηκας

Άνδρας παίζει ανακαράδες.

Σε εικονογραφικές μεταβυζαντινές παραστάσεις στο Άγιον Όρος συναντούμε την ζωγραφική απεικόνιση μουσικών οργάνων. Ενδεικτικά αναφέρουμε την παράσταση της Ιεράς Μονής Κουτλουμουσίου και θα αναφέρουμε και άλλες σε επόμενες αναρτήσεις. Πρόκειται για παράσταση κρουστού οργάνου, πιθανόν περσικής προέλευσης. Οι ανακαράδες εμφανίζονται στην βυζαντινή εικονογραφία από τον 12ο αιώνα κ.ε., σε ζεύγος λεβητοειδών μεμβρανόφωνων τυμπάνων ίδιου μεγέθους με ημισφαιρικό, η ανοιχτή πλευρά του οποίου καλύπτεται με μεβράνη που προσαρμόζεται συνήθως με σκοινιά. Κρούονται με δύο λεπτά πλήκτρα που

ονομάζονται «ξυλίφια».

Στην εικονογραφία συνηχούν με άλλα όργανα σε εορταστικές ή δοξαστικές περιστάσεις όπως οι Αίνοι. Παίζονται πάντοτε από άνδρες σε όρθια ή καθιστή θέση. Ονομάζονται και ανάκαρα (τα), ανακαράς (ο), νιάκαρα (τα) και νάκαρα (τα). Οι ονομασίες αυτές συναντούνται σποραδικά σε κείμενα της ύστεροβυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου. Στον Σουίδα αναφέρεται ότι συχνά κρέμονταν από την πλάτη αλόγων και καμήλων.

Πηγή εικόνας και κειμένου: Μαρία Βουτσά, Γλωσσάριο μουσικών οργάνων της βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου, στο Ελληνικά Μουσικά Όργανα, Αναζητήσεις σε εικονογραφικές και γραμματειακές μαρτυρίες (2000 π.Χ.-2000 μ.Χ.), Θεσσαλονίκη 2012.